

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2017. gada 1. novembrī

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Gunārs Kusiņš, tiesneši Artūrs Kučs un Jānis Neimanis,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 172/2017),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Ķekavas novada domes 2017. gada 30. marta saistošos noteikumus Nr. SN-TDP-2/2017 „Lokālpilnojums „Valki”” (turpmāk – apstrīdētie noteikumi) par neatbilstošiem Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 115. pantam.

2. Ar apstrīdētajiem noteikumiem apstiprināts lokālpilnojums Ķekavas novadā esošajam nekustamajam īpašumam „Valki”, ar kadastra apzīmējumu 8070-001-0091.

2017. gada 11. aprīlī oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” publicēts paziņojums par lokālpilnojuma apstiprināšanu ar saistošajiem noteikumiem.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. – 19.³ panta prasībām;

- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punkts noteic, ka Satversmes tiesa izskata lietas par normatīvo aktu vai to daļu atbilstību augstāka juridiskā spēka tiesību normām. Pieteikumā ir apstrīdēta pašvaldības saistošo noteikumu atbilstība Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu par Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punktā paredzētās lietas ierosināšanu var iesniegt tai noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs piedalījies apstrīdēto noteikumu publiskajā apspriešanā. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētie noteikumi aizskar viņam Satversmes 115. pantā paredzētās tiesības uz labvēlīgu vidi.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.³ panta otro daļu pieteikumu par lietas ierosināšanu attiecībā uz vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu vai lokālplānojumu Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā pēc attiecīgo saistošo noteikumu spēkā stāšanās dienas. Persona pieteikumu par lietas ierosināšanu var iesniegt, ievērojot Teritorijas attīstības plānošanas likumā noteikto teritorijas plānojuma vai lokālplānojuma pārsūdzēšanas kārtību.

Apstrīdētie noteikumi ir izstrādāti atbilstoši Teritorijas attīstības plānošanas likumā ietvertajam regulējumam un ir stājušies spēkā 2017. gada 12. aprīlī, proti, nākamajā dienā pēc paziņojuma par to apstiprināšanu publicēšanas oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” (sk. „Latvijas Vēstnesis”, 2017. gada 11. aprīlis, Nr. 74 (5901), oficiālās publikācijas Nr. 2017/74.TP6). Pieteikuma iesniedzējs Teritorijas attīstības plānošanas likuma 27. panta pirmajā

daļā noteiktajā kārtībā (datums) un (datums) ir vērsies ar iesniegumiem pie vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra.

No pasta zīmoga redzams, ka pieteikums iesniegšanai Satversmes tiesā pastā nodots (datums). Tādējādi Pieteikuma iesniedzējs ir ievērojis likumā noteikto termiņu un kārtību pieteikuma iesniegšanai.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.³ panta otrās daļas prasībām.

7. Konstitucionālajai sūdzībai par pašvaldības lokālplānojumu jāatbilst arī pārējām prasībām, kas noteiktas Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktu pieteikumā jānorāda juridiskais pamatojums, proti, jāpamato apstrīdētās normas neatbilstība augstāka juridiska spēka tiesību normai.

Par juridisko pamatojumu Satversmes tiesas likuma izpratnē atzīstama juridiskā argumentācija, kurā pamatota konkrētās apstrīdētās normas neatbilstība pieteikumā norādītajām augstāka juridiskā spēka tiesību normām.

7.1. Pieteikumā norādīts, ka apstrīdēto noteikumu izstrādāšanas un pieņemšanas procesā nav ņemti vērā teritorijas plānojuma izstrādes procesa principi un sabiedriskajā apspriešanā izteiktie viedokļi. Tādēļ apstrīdētie noteikumi neatbilstot Satversmes 115. pantam.

Satversmes tiesai ir pamats atzīt pašvaldības teritorijas plānojumu vai kādu tā daļu par neatbilstošu augstāka juridiska spēka tiesību normām, ja tā secina, ka teritorijas plānošanas procesā ir pieļauti būtiski pārkāpumi. Būtisku pārkāpumu var kvalificēt pēc vairākiem kritērijiem. Pirmkārt, par būtisku uzskatāms teritorijas plānošanas procesa pārkāpums, kura rezultātā pieņemts citāds, nevis tāds lēmums, kāds būtu bijis, ja pārkāpums nebūtu noticis. Otrkārt, ja ir būtiski pārkāptas sabiedrības tiesības piedalīties teritorijas plānošanā. Treškārt, par būtiskiem var tikt atzīti arī citi pārkāpumi šajā procesā (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2007. gada 26. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2006-38-03 14. punktu un 2017. gada 6. oktobra sprieduma lietā Nr. 2016-24-03 9. punktu*).

Izstrādājot teritorijas plānojumu, pašvaldībai ne vienmēr ir jāvadās no valsts pārvaldes iestāžu atzinumiem vai privātpersonu izteiktajiem priekšlikumiem un iebildumiem. Pašvaldībai tie ir rūpīgi jāizvērtē, bet tā ir tiesīga arī noraidīt viedokli, paredzot citu, lietderīgāku rezultātu. Pašvaldības rīcība, izstrādājot teritorijas plānojumu vai tā grozījumus, neaprobežojas vienīgi ar mehānisku likuma normu vai privātpersonu iesniegumos pausto vēlmju

pārņemšanu teritorijas plānojumā. Pašvaldība kā pamatojumu atļautās (plānotās) izmantošanas grozīšanai var norādīt arī citus argumentus (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2004. gada 9. marta sprieduma lietā Nr. 2003-16-05 secinājumu daļas 5. punktu un 2009. gada 19. novembra sprieduma lietā Nr. 2009-09-03 13. punktu*).

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs ir piedalījies lokālplānojuma apspriešanā, izteicis iebildumus, ka tā izstrādē ir pārkāptas normatīvo aktu prasības. Savukārt pašvaldība šos iebildumus ir izvērtējusi (*sk. 2017. gada 16. februāra Ķekavas novada pašvaldības vēstuli Nr. 1-7/17/33 „Par lokālplānojumu „Valki”*”). Arī Vides un reģionālās attīstības ministrija, izvērtējot Pieteikuma iesniedzēja lūgumus atcelt apstrīdētos noteikumus, atzinusi, ka Ķekavas novada pašvaldība ir izvērtējusi un sniegusi Pieteikuma iesniedzējam atbildi un nav konstatējami tādi būtiski pārkāpumi, kas būtu par pamatu lokālplānojuma atcelšanai (*sk. 2017. gada 4. jūlija Vides un reģionālās attīstības ministrijas vēstuli Nr. 15-2/5284 „Par lokālplānojuma „Valki” izvērtēšanu*”).

Apstākļi, ka pašvaldība nav ņēmusi vērā Pieteikuma iesniedzēja izteiktos iebildumus un priekšlikumus, nenoved pie lokālplānojuma prettiesiskuma. Izskatot konstitucionālo sūdzību, Satversmes tiesas pienākums ir pārbaudīt, vai pašvaldība, izmantojot savu rīcības brīvību, ir pienācīgi aizsargājusi Satversmē nostiprinātās personas pamattiesības dzīvot labvēlīgā vidē.

7.2. Pieteikumā norādīts, ka lokālplānojumā neesot izvērtēta plānoto risinājumu ietekme uz apkārtējām teritorijām un vidi. Tāpat lokālplānojums esot izstrādāts, neņemot vērā blakus esošajās teritorijās atļauto apbūvi. Tajā neesot paredzēti nekādi pasākumi blakus esošo teritoriju aizsardzībai no piesārņojuma, kā arī neesot paredzēti pasākumi sprādzienbīstamu ražošanas ēku apdraudējuma riska mazināšanai.

Vides un reģionālās attīstības ministrija norāda, ka Pieteikuma iesniedzēja minētie jautājumi par būves izvietojumu, funkciju un parametriem ir risināmi būvprojektā. Būvprojektā arī precizējamas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos ietvertās prasības vides risku samazināšanai, tostarp, paredzot pasākumus apkārtējo teritoriju aizsardzībai pret trokšņiem, smakām un cita veida piesārņojumu (*sk. 2017. gada 4. jūlija Vides un reģionālās attīstības ministrijas vēstuli Nr. 15-2/5284 „Par lokālplānojuma „Valki” izvērtēšanu” un 2017. gada 5. septembra vēstuli Nr. 1-17/6831 „Par lokālplānojumu nekustamajam īpašumam „Valki”*”).

Pieteikumā arī īpaši uzsvērts, ka atbilstoši Teritorijas plānošanas likuma 3. panta 6. punktam pašvaldībai esot bijis pienākums novērtēt plānoto risinājumu ietekmi uz apkārtējām teritorijām un vidi. Tomēr no pieteikumam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka par lokālpilnojomu ir saņemts pozitīvs Valsts vides dienesta atzinums. Vides pārraudzības valsts birojs ir secinājis, ka konkrētajā gadījumā nav nepieciešams izstrādāt stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējumu.

7.3. Pieteikumā ir sniegts konkrētās situācijas faktisko apstākļu izklāsts, kā arī citēti teritorijas plānošanas jomu regulējošie normatīvie akti. Tomēr pieteikumā nav sniegts juridiskais pamatojums tam, ka pašvaldība lokālpilnojuma izstrādāšanā un pieņemšanā ir pieļāvusi būtiskus pārkāpumus, kas noveda pie plānojuma prettiesiskuma. Tāpat pieteikumā nav ietverts pamatojums tam, ka pašvaldība, pieņemot apstrīdētos noteikumus, būtu pārkāpusi Pieteikuma iesniedzējam Satversmes 115. pantā noteiktās pamattiesības.

Līdz ar to pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums par apstrīdēto noteikumu neatbilstību Satversmes 115. pantam ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 172/2017).

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 3. kolēģijas priekšsēdētājs

G. Kusiņš